

EAPC - Novetats en matèria de Seguretat Social

Nova Llei de renda garantida de ciutadania

26-09-2017

L'[Estatut d'autonomia de Catalunya](#) reconeix, en el capítol I del títol I, els drets i deures de l'àmbit civil i social, entre els quals s'inclouen els drets relatius als serveis socials, que formen part de l'acció protectora de la Seguretat Social, tal com estableix l'[article 42.1.e del TRLGSS](#), si bé diu també que, com a complement de les prestacions, es poden atorgar els beneficis de l'assistència social. Aquests drets vinculen tots els poders públics, les disposicions dels quals els han de respectar i els han d'interpretar i aplicar en el sentit més favorable perquè siguin plenament efectius. D'acord amb això, l'article 24.3 de l'Estatut disposa que les persones o famílies que es troben en situació de pobresa tenen dret a accedir a una renda garantida de ciutadania que els asseguri els mínims d'una vida digna, d'acord amb les condicions que legalment s'estableixen.

En desenvolupament d'aquesta disposició estatutària, el Parlament de Catalunya ha aprovat [la Llei 14/2017](#), de 20 de juliol, de la renda garantida de ciutadania, publicada al DOGC el 24 de juliol de 2017, amb la finalitat d'assegurar els mínims d'una vida digna a les persones i unitats familiars que es troben en situació de pobresa, per promoure llur autonomia i participació activa en la societat. Les prestacions econòmiques assistencials establertes per aquesta llei, atesa llur naturalesa, no formen part del sistema de la Seguretat Social.

La renda garantida de ciutadania, que no pot ser objecte de cessió, embargament o retenció, és una prestació social de naturalesa econòmica i percepció periòdica que es configura com una prestació garantida de dret subjectiu i que consta de dues prestacions econòmiques:

- a) Una prestació garantida, no condicionada, subjecta als requisits que estableix aquesta llei.
- b) Una prestació complementària d'activació i inserció, condicionada al compromís d'elaborar, i, si s'escau, seguir, un pla d'inclusió social o d'inserció laboral, el qual té la finalitat de superar les condicions que han dut a necessitar la prestació i, per tant, poder deixar de ser percepció de la renda garantida de ciutadania.

Tenen dret a la renda garantida de ciutadania per tot el temps en què s'acrediti la situació de necessitat -s'ha de renovar, obligatòriament, per mitjà d'una resolució de pròrroga, cada dos anys-, amb la condició de titulars, les persones que, complint les obligacions establertes a la Llei

14/2017, acreditin els requisits següents:

- Ser majors de vint-i-tres anys, o de divuit anys si es troben en alguna de les situacions següents:

1. Tenir menors o persones amb discapacitat a càrrec
2. Ser òrfenes dels dos progenitors
3. Haver estat víctimes de violència masclista en l'àmbit de la llar
4. Qualsevol altra situació o circumstància que s'estableixi per reglament.

- Estar empadronat en un municipi i residir legalment a Catalunya. Aquest requisit no s'aplica a les dones que tenen permís de residència per reagrupament familiar i el perden com a conseqüència de divorci o separació, ni als catalans retornats.

- Tenir residència continuada i efectiva a Catalunya durant els 24 mesos immediatament anteriors a la presentació de la sol·licitud, sens perjudici de la possibilitat, establerta a l'article 23.2.b, que el Govern pugui ampliar aquest termini fins a 36 mesos. No es tenen en compte per al còmput d'aquest període les absències justificades inferiors a un mes.

- No disposar d'una quantitat d'ingressos, rendes o recursos econòmics considerada mínima per atendre les necessitats bàsiques d'una vida digna, d'acord amb l'import corresponent de la renda garantida de ciutadania amb relació al llindar d'ingressos fixat per l'indicador de renda de suficiència de Catalunya. La situació d'insuficiència d'ingressos i recursos s'ha de donar, com a mínim, durant els sis mesos immediatament anteriors a la presentació de la sol·licitud de la renda garantida de ciutadania i ha de continuar existint mentre es tramita el procediment de concessió i es percep la prestació.

- No ser beneficiàries d'una prestació pública o privada de servei residencial permanent de tipus social, sanitari o sociosanitari, i no estar internades en un centre penitenciari en règim ordinari o tancat.

Pel que fa a la quantia màxima de la prestació econòmica d'aquesta renda garantida de ciutadania, que s'abona mensualment, quan es tracti d'una unitat familiar d'un sol membre, és del 100 per cent de la quantia de l'indicador de renda de suficiència de Catalunya. En el cas que la unitat familiar del titular de la prestació de la renda garantida de ciutadania consti de dos membres, l'import màxim mensual, inclosa la quantitat corresponent a la prestació complementària d'activació i inserció, és del 150 per cent de la quantia de l'indicador de renda de suficiència de Catalunya. En el cas que la unitat familiar del titular de la prestació de la renda garantida de ciutadania consti de més de dos membres, s'incrementa l'import màxim mensual en 100 euros per membre, fins al cinquè membre. La prestació complementària d'activació i inserció té un import mensual de 150 euros, i es modifica en la mateixa proporció en què variï l'indicador de renda de suficiència de Catalunya vigent en cada moment. Finalment, l'import total de la prestació econòmica de la renda garantida de ciutadania no pot excedir en cap cas del 182 per cent de l'indicador de renda de suficiència de Catalunya vigent en cada moment ni pot ser inferior al 10 per cent d'aquest indicador.

Per a cadascun dels períodes que s'indiquen a la taula següent són aplicables el llindar de pobresa i la quantia de la prestació que s'hi estableix, en funció de la persona o persones que formen part de la unitat familiar i sempre en les quanties que es derivin del tant per cent de l'indicador de renda de suficiència de Catalunya vigent en cada moment:

Membres unitat familiar	2017 15 de setembre		2018 15 de setembre		2019 15 de setembre		2020 1 d'abril	
	Import	% IRSC	Import	% IRSC	Import	% IRSC	Import	% IRSC
1 adult	564	85	604	91	644	97	664	100
2 adults	836	126	896	135	956	144	996	150
3	911	137	971	146	1.031	155	1.096	165
4	986	148	1.046	157	1.106	166	1.196	180
5	1.061	160	1.121	169	1.181	178	1.208	182

Finalment, la gestió, la recepció de les sol·licituds de les prestacions, l'elaboració i l'acord del pla d'inserció laboral i l'orientació i el seguiment d'aquest pla, corresponen al servei públic competent en matèria d'ocupació. El termini de resolució per a les sol·licituds que es presentin en el termini de dos mesos a comptar de la data d'entrada en vigor d'aquesta llei -15 de setembre de 2017- és de cinc mesos. La resolució estimatòria, expressa o tàcita, del dret a la prestació econòmica de la renda garantida de ciutadania té efectes des del 15 de setembre de 2017. Els titulars dels drets econòmics en aplicació de la [Llei 10/1997](#), de 3 de juliol, de la renda mínima d'inserció -que queda derogada- que estiguin percebent la prestació econòmica que s'hi regula, passen a percebre la prestació econòmica de la renda garantida de ciutadania.

Jorge Pérez Pérez

Doctor en dret. Delegat de la DE de la Inspecció de Treball i Seguretat Social. Professor UAB.
Director del Postgrau en Ocupació